

diseases. Recent scientific studies have highlighted the risks associated with the co-administration of grapefruit, ginkgo, licorice, and St. John's wort with many drugs. These interactions may have fatal consequences, so a general practitioner's competence in this issue is highly required. His or her professional focus is on the care of patients with various health problems and complications; accordingly, this paper presents clinically relevant interactions of herbal preparations with drugs from different pharmacotherapeutic groups.

Key words: geriatric patient, ginkgo, grapefruit, herbal preparations, interactions, licorice, St. John's wort.

Úvod

V posledních desetiletích nebývale roste zájem o rostlinné přípravky a také nutraceutika (funkční potraviny) (1). Pod falešným dojmem z jejich bezpečnosti se skrývá hrozba jejich přímé toxicity, kontaminace a lékových interakcí. Tyto interakce mohou nastat s léky na předpis, volně prodejnými léky, doplňky stravy, a dokonce i s potravinami (2). Přesto veřejnost preferuje terapii rostlinnými přípravky na základě přesvědčení, že přírodní léčba je bezpečnější. Pacienti důvěřují informacím získaným mezi rodinnými příslušníky, kteří ji vykreslují jako účinnější nebo je k preferenci fytoterapie vede nespokojenost s výsledky konvenční terapie (3).

Interakce rostlinný přípravek-lék

Pokud je účinek léku kvalitativně nebo kvantitativně změněn jinou látkou (rostlinným přípravkem/obsahovou látkou), hovoříme o interakci. Interakce se někdy záměrně vytváří za účelem zvýšení terapeutického účinku jednoho léku s jiným lékem nebo ke snížení jeho vedlejších účinků, což jsou benefitní interakce. V jiných případech může k interakci dojít nežádoucím způsobem v důsledku nesprávného užívání léků, nebo se mohou objevit nepředvídatelné interakce způsobené nově nasazenými léky. Mezi významné rizikové faktory, které ovlivňují vznik interakce rost-

linný přípravek-lék patří především stav pacienta (věk, pohlaví, genetické vlastnosti, patologický stav), dále dávkování, způsob podání, farmakokinetické, farmakodynamické a terapeutické vlastnosti léčiva a v neposlední řadě kvalita a vlastnosti rostlinného materiálu (obr. 1) (4).

Obr. 1. Rizikové faktory ovlivňující vznik interakce rostlinný přípravek-lék (4, 5)

